

De rol van de gemeenten bij de warmtetransitie

Prof. Dr. S. Lavrijssen, professor Economic Regulation and Market Governance, Tilburg University

Inhoud

- Akkoord van Parijs/Klimaatakkoord
- Good governance/ energierechtvaardigheid
- Waar komen we vandaan?
- Consultatie Wet Collectieve Warmtevoorziening
- Belangrijke vragen/aandachtspunten
- Hoe verder?

Good Governance

- Energierechtvaardigheid en energie democratie
  - Verantwoordelijkheid
  - Onafhankelijkheid
  - Transparantie
  - Participatie
  - Effectiviteit
  - Efficiëntie /flexibiliteit

Eerste Warmtewet 2014

- Doel bescherming warmteverbruiker
- Ander marktmodel en vorm van regulering dan Elektriciteits- en Gaswet;
  - Geen Europese liberaliseringsrichtlijnen;
  - Verticale integratie productie-, leverings- en warmtenetwerkbedrijven;
  - Uitgangspunt derde generatienetwerken
  - Transport over kortere afstanden;
  - Geen gereguleerde derden netwerktoegang;
  - Maximumprijzen worden door de ACM vastgesteld op basis van Niet Meer dan Anders beginsel.

Gewijzigde Warmtewet 2019

- Doel; Versterking markt collectieve warmtelevering
- Opheffing knelpunten
- Regelgeving collectieve warmtelevering beter laten aansluiten op toekomstige ontwikkelingen collectieve warmtelevering.

Naar Wet Collectieve Warmtevoorziening

- Kamerbrief – Warmtewet 2.0 (2019)
  - Warmtenetten gaan naar verwachting een grotere rol spelen in de Nederlandse energievoorziening, als alternatief voor het verwarmen met aardgas.
  - De marktordening voor warmtenetten moet bijdragen aan de realisatie van een betrouwbare, betaalbare en duurzame warmtemarkt.
  - Uitgangspunten: (i) marktordening moet aansluiten bij de technische en economische kenmerken van de markt, (ii) voldoende ruimte voor maatwerk, (iii) de realisatie van publieke belangen te kunnen borgen.
  - De heterogeniteit van de warmtemarkt maakt de zoektocht naar een alternatief voor de gasreferentie erg complex.
- Kamerbrief – Voortgang wetstraject Warmtewet 2.0 (2019)
  - In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de gemeenten een belangrijke rol krijgen in de verduurzaming van de gebouwde omgeving.
  - Nieuwe tariefmethodiek wordt meer kosten gebaseerd en moet consumenten beschermen tegen nadelige effecten van de monopoliepositie van warmtebedrijven.
  - Gangbaar uitgangspunt bij de ordening is het optimaal benutten en stimuleren van de efficiëntie van de warmteketen.
  - Gemeente verantwoordelijk voor aanwijzen warmte kavels en voor geïntegreerde warmtebedrijven.

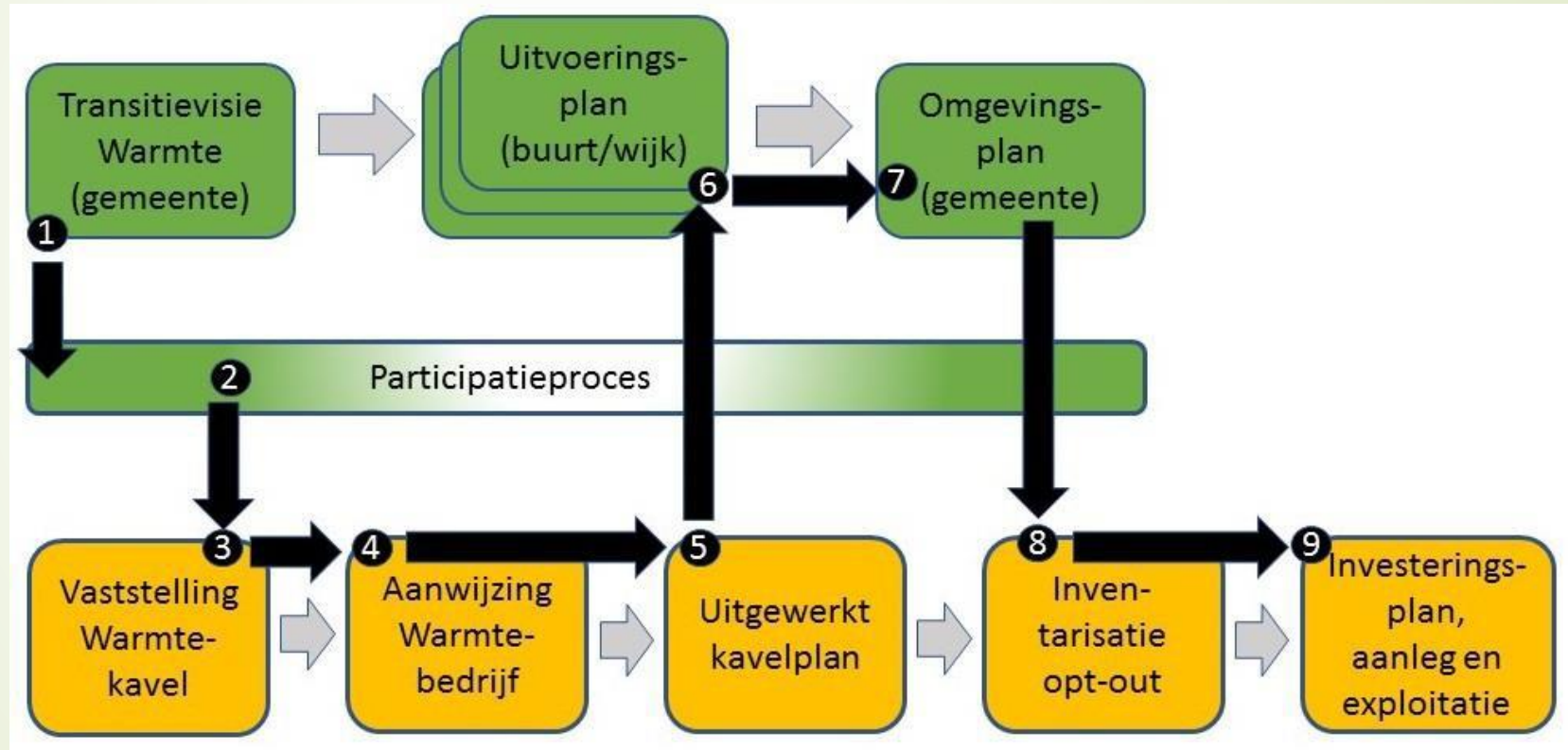

Pijlers voorstel voor Wet Collectieve Warmtevoorziening

- ▶ Met het wetsvoorstel wordt beoogd de groei en verduurzaming van collectieve warmtesystemen in de gebouwde omgeving te faciliteren;
  - a. Groei van collectieve warmtesystemen mogelijk maken door nieuwe spelregels;
  - b. Meer regie voor gemeenten;
  - c. Meer transparantie in de tariefstelling;
  - d. Aanscherpen vereisten voor leveringszekerheid;
  - e. Zeker stellen van de verduurzaming.

Stappenplan Wet Collectieve Warmtevoorziening (uit toelichting)

Enkele discussiepunten Wet Collectieve Warmtevoorziening

- ▶ Hebben gemeenten wel daadwerkelijk de regie?
- ▶ Geïntegreerd warmtebedrijf is uitgangspunt maar andere modellen zijn ook mogelijk;
- ▶ Welke rol spelen netwerkbedrijven in warmtevoorziening?;
- ▶ Onvoldoende ruimte voor kleinschalige initiatieven en modulair opschalen kleine initiatieven;
- ▶ Mogelijkheden voor burgerparticipatie.

Belang van Good Governance

WETGEVER

- Bied ruimte voor innovatie en bottom up initiatieven;
- Zorg dat onafhankelijkheid bij de aanwijzingsprocedure is geregeld;

GEMEENTEN

- Participatie en draagvlak bij burgers is cruciaal;
- Zorg niet alleen voor procedurele participatie maar ook voor eigenaarschap.
- Veel is al mogelijk.